

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 1933

ΑΡΙΘ. 24

Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΙΣ

Πολύς λόγος ἔγινε καὶ ἐξακολούθει νὰ γίνεται ἐφέτος ἐπὶ τοῦ ἐξισορμητοῦ πρᾶγματι γεγονότος τῆς συμπληρώσεως χιλίων καὶ ἑξαεκασιῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς σταθρίσεως τοῦ Κυρίου, εἶνε δὲ γνωστὸν διὰ ποίους λόγους καὶ πῶς ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐνόμισεν ὅτι πρέπει νὰ ἐορτάσῃ αὐτὸ ὡς ἓνα τῶν σταθμῶν τοῦ διέποντος τὰ ἀνθρώπινα κοσμικοῦ χρόνου. Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶλλον θὰ ἐπρεπε νὰ ὠδήγησεν πρὸς μίαν ἀνασκόπησιν τῆς φύσεως καὶ τοῦ ἔργου τοῦ «Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» διὰ νὰ ἀναξωρογόνηθῃ ἡ κατ'ἀλήθειαν τῆς μεγίστης αὐτοῦ σημασίας διὰ συμπασάν τὴν ἀνθρωπότητα πάντων τῶν αἰώνων, μάλιστα κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν. Διότι ἐκ μιᾶς τοιαύτης ἀνασκόπησεως πρῶτον μὲν θὰ καθέστατο σαφὲς εἰς τὰς λεγομένας «ἀνησυχίας» διακρίσεως τῶν ἡμερῶν μας ὅτι «οὗτος ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ τῇ σωτηρίᾳ» εἰ μὴ ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, «οὐδὲ γὰρ ὄνομα ἐστὶν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πρξ δ', 9-12), δευτέρου δὲ θὰ κατένοετο ὁ λόγος τῆς μετὰ τὰς κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ταλαντεύσεως καὶ ἀπογοητεύσεως ἐπιστροφῆς εἰς τὴν θρησκείαν τοῦ Εὐαγγελίου ὡς εἰς μόνον τῆς σωτηρίας καὶ αἰῆς ἀληθῆς καὶ μόνιμον ἀναπόσπαστον ἀμείνω.

Διότι τούτο ἀκριβῶς ἀποτελεῖ ἐν τῶν θεμελιωδῶν καὶ χαρακτηριστικῶν τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, ὅτι τούτο, ἀποσθλπθὲν εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, καλεῖ πάντας πρὸς τὸν Χριστὸν διὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν κτῆμα τῆς διανοίας καὶ τῆς καρδίας παντὸς ἐπὶ μέρους ἀνθρώπου κατὰ τὴν ἐκάστην ἀτομικὴν δεκτικότητά. Οὕτω τὸ χριστιανικὸν εὐαγγέλιον εἶνε κλήσις πάντες ἀνθρώπων ἀτόμου οἰαςδήποτε προελεύσεως, καταστάσεως, χρόνου καὶ τόπου, ἀκριβῶς δὲ διότι εἶνε ἑξ ἑσθὸν ἀτομικὸν, ἀποβαίνει καθολικώτατον, ὡς περιλαμβάνον πάντα τὰ άτομα τῆς ἀνθρωπότητος πάσης ἐποχῆς. Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἦτο καὶ εἶνε πρὸ ὀφθαλμοῦν δι' ὅλον τὸν κόσμον (Μθ κς', 13) καὶ διὰ πάντας τὴν γῆν (Μθ κς', 15), δὲν εἶνε δὲ τυχαία ἢ κατὰ τὸν προσορισμὸν τούτου εἰς τετρακτῶν

σύνθεσις τῶν Εὐαγγελίων καὶ μερικώτερον, ἡ κοινότης τοῦ λεγομένου συνοπτικοῦ τύπου τῶν πρῶτων τριῶν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἡ ἰδιουτυπία τοῦ τετάρτου Εὐαγγελίου.

Κατὰ πρῶτον λόγον, ὁ εὐαγγελικὸς λόγος εὐρετὸ κατάλληλον δι' αὐτὸν στοιχεῖον καὶ ἔδαφος εἰς τοὺς τυπικοὺς ἐκπροσώπους ἐκείνων, οἱ ὅποιοι, «προσδεχόμενοι παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ» (Δκ β', 25), ἐλάτρευον τὸν Θεὸν ἐνηστείας καὶ δεήσασιν νύκτα καὶ ἡμέραν» (37). Ἐξ ἄλλου, ὡς θεία δημιουργικὴ δύναμις, ὑπερπηδῶν τοὺς ἐθνικοὺς, φυλετικοὺς καὶ θρησκευτικοὺς περιορισμοὺς, ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τῶν «ἀπηλοτριωμένων τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ», οἵτινες διὰ τοῦτο καὶ ἐθεωροῦντο «ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄδικοι ἐν τῷ κόσμῳ» (Ἐφ β', 12). Ἄλλ' ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τοὺς ἀμερίμωτος ἐπαναπαυομένους εἰς μόνον τὸ παρὸν παροτρύνει νὰ ἐνορῶσιν τὴν πραγματικὴν τούτου ἐννοίαν ἐν τῷ μέλλοντι, τὸ ὅποιον διὰ τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀναστάσεως σώζει αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἀκαρπυ ἀφροντιστίας τῆς παρουσίας ζωῆς (Πρξ ις', 31-34). Ἐντεῦθεν κατανοεῖται πῶς τὸ μὲν πρῶτον Εὐαγγέλιον ἱκανοποιεῖ τὰς ἰουδαϊκὰς προσδοκίας τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν δὲ δευτέρου ἀποσκοπεῖ εἰς τὸν διαφωτισμὸν τῆς «ἀθέου» Ρώμης, καὶ τὸ τρίτον ἀποτελεῖται πρὸς τοὺς «ἐλληνιστάς», τοὺς κληροδόμους τῶν ἰουδαϊκῶν θρησκευτικῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ, δυναμένους δ' ὡς ἐκ τούτου νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ πρότερον αὐτὴ κατήργει τὴν ἐθνικὴν ἀπιστίαν καὶ ἀποκαθίστα τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τῆς ἰσραηλιτικῆς ἐπαγγελίας ὡς «παλιτεύματος ἐν οὐρανοῖς» (Φιλ γ', 20, Β' Κορ ε', 1-2). Πάντας λοιπὸν περιλαμβάνων ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τοὺς κόλπους του, οὐ μόνον δὲν ἀφανίζει τὰς ὑμεῖς ἀτομικὰς ῥοπὰς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀλλὰ καὶ πάντας ἐξ Ἰαου ὠθεῖ εἰς τὰ ἐπέκεινα τῶν ὁρίων τοῦ κοσμικοῦ περιβάλλοντος πρὸς ἄμεσον θεωρίαν τοῦ ὄντος, ὄντος, εἰς τὴν ὁποίαν βραβεῖται τὸ τετάρτον Εὐαγγέλιον διὰ τῆς διαπίξεως τῆς τελείας θεότητος τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Κατὰ ταῦτα, ἡ εὐαγγελικὴ τετρακτὴς περιλαμβάνουσα

πλήρως τὸ ἱστορικὸν εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, ἐμφανίζεται ἅμα καὶ ὡς θρίαμβος αὐτοῦ ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, ἐν τῇ ὁποίᾳ δι' αὐτοῦ ἢ μὲν ἐπαγγελία διαλύει τὴν ἀπελπισίαν, τὸ δ' ἐκ τῆς ἐπαγγελίας προκύπτων παρὸν ἀποβαίνει ἀκλόνητον ὡς σταθεροποιούμενον ὑπὸ τοῦ ἀπολύτου μέλλοντος, οὕτω δ' ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποβαίνει τὸ ἀκατάλυτον θεμέλιον τῆς ὅλης ζωῆς τῆς ἀναγεννημένης ἀνθρωπότητος.

Πράγματι, μία προσεκτικωτέρα ἐνόρασις εἰς τὸ βῆθος τῶν Εὐαγγελίων ἐμφανίζει ἡμῖν τὴν θεῖαν μορφήν τοῦ Χριστοῦ ἀποκαλυπτομένην καὶ ἀνταποκρινόμενὴν οὐχὶ διὰ μίαν μόνον ἐποχὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, ἀλλὰ διὰ πᾶσαν αὐτῆς τὴν ἔκτασιν. Ἡ χαρακτηριστικαὶ ἰδιοτυπία τῶν ἐθνικῶν καὶ ἰδεολογικῶν διακρίσεων τῆς κοινωνίας τῶν ἀποστολικῶν χρόνων εἶνε ἀντιπροσωπευτικοὶ τύποι τῶν κυριωτέρων καθολικῶν ἀνθρωπίνων πόντων καὶ τάσεων. Τὸ παρὸν δὲν εἶνε νοητὸν ἄνευ τοῦ πρὸ αὐτοῦ παρελθόντος, διὸ καὶ ἕκαστος συνδέει κατ' ἀνάγκην τὸ παρὸν πρὸς τὸ παρελθόν. Καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐνεφανίσθη ἐξαίφνης ὡς ἀπότομον φαινόμενον' ἀπ' ἐναντίας, ἠδὲξήθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς ἀποκαλύψεως τῆς Παλ. Διαθήκης καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγασμα αὐτῆς. Ταύτην ἀκριβῶς τὴν ἐποψὴν ἀναπτύσσει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ δεικνύων εἰς τοὺς εἰς τὸ παρελθὸν βεβυθισμένους Ἰουδαίους τὸν θεῖον νομοθέτην, βασιλέα καὶ προφήτην τῆς οἰκουμένης Ἐκκλησίας. Ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ ἀποστόλου τελῶντος ὁ Χριστιανισμὸς εἶνε ὁ προσλαβὼν πᾶν ὅ,τι τὸ παρελθὸν ἐνεῖχεν ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον, ὑπὸ τὴν γραφίδα του δὲ ἐμφανίζεται ὡς μία τῶν κυριωτάτων καὶ σωτηριαδεστάτων ἐνεργειῶν τῆς θείας Προνοίας δι' ὅλου τοῦ ἐθνικοῦ Ἰουδαϊκοῦ παρελθόντος. Οὕτω τὸ πρῶτον Εὐαγγέλιον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀνάγκας συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις συνειθίζει νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ ἀπώτατα βῆθη τοῦ παρελθόντος διὰ νὰ εὐρίσκη ἔρεισμα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος.

Τὸ παρὸν ὁμῶς τοῦτο, ἀνεξαρτήτως τῶν πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ πρὸς τὸ μέλλον δεσμῶν του, κέκτηται ἴδιον διαφέρον, διότι ἀποτελεῖ καὶ τὴν δικαίωσιν τοῦ πρώτου καὶ τὴν προσήκουσαν προπαρασκευὴν τοῦ δευτέρου. Ἔχει λοιπὸν καὶ τοῦτο τὰς νομίμους καὶ ἐπιτακτικὰς ἀξιώσεις του, ἀπαιτοῦν ἀνάλογον ἱκανοποίησιν δι' ἴδιον Εὐαγγέλιον, ἐν ᾧ ὁ Χριστιανισμὸς, χωρὶς νὰ διαρρήξῃ τὸν πρὸς τὴν παλαιὰν ἀποκαλύψιν δεσμόν, ἐκδηλοῦται ἐν ὅλῳ του τῷ μεγαλείῳ ὡς στηρικτικὴ τοῦ παρόντος πραγματικὴ θεῖα δύναμις. Ὡς τοιοῦτος ἐμφανίζεται ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τῷ Εὐαγγέλιῳ του Μάρκου, ἱστοροῦντος συντόμως μὲν,

ἀλλ' ἐκφραστικῶς καὶ ἀναγλύφως τὸν δημόσιον τοῦ Κυρίου βίον ἄνευ εἰδικῆς συσχέτισεως πρὸς τὸ προπαιδευτικὸν παρελθόν. Διὰ τὸν δεῦτερον εὐαγγελιστὴν ἢ τρομερὰ Ρώμη, ἥτις εἶχε θέσει τὴν σιδηρᾶν τῆς χεῖρα ἐπὶ πάσης βασιλείας τοῦ κόσμου, θὰ ἠδύνατο νὰ γονυπετήσῃ μόνον πρὸ τοῦ ὑψίστου μεγαλείου τοῦ Θεοῦ, εἰς ἐν τοῦ ὁποίου νεῖμα πᾶν γόνυ κάμπτει. Διὰ τοῦτο ὁ Μάρκος ἐμφανίζει τὸν Χριστιανισμόν, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀπ. Παύλου, πρὸ παντός ὡς «δύναμιν Θεοῦ» ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐκδηλωθεῖσαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιγείου ζωῆς του. Ὡς θεῖος, λοιπόν, ὁ Χριστιανισμὸς ἀποβαίνει αἰωνίως νικητὴς, ἐν τῇ κοσμικῇ δ' ἀστυθείᾳ τῶν πάντων ἀπεργάζεται σταθερὸν παρὸν, τόσον ἀναγκαῖον διὰ τὴν γῆϊν τῶν ἀνθρώπων ζωὴν.

Ἄλλ' ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆ αὕτη, ὡς ἀπλοῦν στιγμιαῖον μεταίχμιον τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, εἶνε προσωρισμένη εἰς ἀφανισμόν ἐὰν δὲν ἔχῃ τὴν συνέχειάν της. Ὁ ἐν διαλύσει τελῶν σύγχρονος τῶν ἀποστόλων κόσμος θὰ ἠφανίζετο ὀριστικῶς ὑπὸ τὸν πανικὸν τῆς ἀπελπισίας, ἐὰν δὲν ἐνεφανίζετο ὁ Χριστιανισμὸς νὰ ἱκανώσῃ τὸν παραλυτικὸν ἐκείνον νὰ ἐγερθῇ. Ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην συνάγει πάντας τοὺς ἀποπλανηθέντας «εἰς χώραν μακρὰν» καὶ ὀλεθρίαν ἀσώτους (Λουκ. ιε . 20 ἔξ.), ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τὸν τρόπον τῆς φρονίμου θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς περισυλλογῆς καὶ οἰκοδομῆς, καὶ ρίπτει τὸ φῶς τῆς ἐλπίδος εἰς τοὺς ἀπηλπισμένους, διανοίγων καὶ εἰς τὸν μετανοοῦντα ληστήν τοῦ παραδείσου τὰς πύλας (κγ', 43). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Χριστιανισμοῦ δύναμιν ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς συνδυάζει πρὸς τὴν πανζωογονοῦσαν καὶ πανανακαινιστικὴν αὐτοῦ καθολικότητα.

Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἡ χριστιανικὴ πίστις θὰ ἀπετέλει δύναμιν μόνον κεντροφυγῆς, ἀκτινοβολοῦσαν μὲν καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα τῆς περιφερείας σημεῖα καὶ ἐναγκαλιζομένην τοὺς πάντας κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν ἀκτίνων της, κινδυνεύουσαν δ' ὁμῶς νὰ ἐξαντληθῇ ἐὰν δὲν ἦτο συγχρόνως καὶ δύναμις κεντρομόλος, ἱκανὴ δηλ. νὰ ἔλκῃ τοὺς πάντας εἰς ἑαυτὴν καὶ νὰ ἐνοῖ αὐτοὺς εἰς ἐνιαίαν χριστιανικὴν ἀνθρωπότητα, ἐν τῇ ὁποίᾳ θὰ διελύοντο αἱ κοινωνικαὶ διαιρέσεις καὶ αἱ ἀτομικαὶ διακρίσεις. Ἐν τῇ ἐνότητι ταύτῃ ἢ ἀτομικὴ εὐημερία ἀποβαίνει κοινὴ καὶ ἀσφαλὴς, διὰ τῆς ὁμαδικῆς δὲ πάντων ὑπὲρ ἐκάστου συνεργασίας τεῖναι νὰ πραγματοποιηθῇ ἡδὴ ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἰδεῶδες τῆς τελειότητος, ἀὔξανομένης τῆς τάσεως τῆς ἐν οὐρανοῖς ὁμοιώσεως ἡμῶν πρὸς τὸν Χριστόν, «ὅς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύμ-

μορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ» (Α' Ἰω. γ', 2. Φιλ. γ', 21). Τὴν ἔποψιν ἀκριβῶς ταύτην ἀναπτύσσει τὸ «πνευματικὸν» Εὐαγγέλιον τοῦ δ' εὐαγγελιστοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου ὁ Χριστός, ὢν ὁ Θεάνθρωπος τῆς ἱστορίας, ἐμφανίζεται ἅμα ὡς ὁ ὑπερκόσμιος καὶ ἄχρονος Λόγος, ἡ αἰωνία αὐτοαποκάλυψις τοῦ Πατρὸς ἐν τῷ παρελθόντι, τῷ παρόντι καὶ τῷ μέλλοντι ὡς Δημιουργοῦ, Ἀνθρωποῦ καὶ Κριτοῦ. Ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τούτῳ συντελεῖται ἡ συσχέτισις τῶν τριῶν σταδίων τῆς ἱστορίας : τοῦ παρελθόντος ὡς ρίζης τοῦ παρόντος καὶ τούτου ὡς βάσεως τοῦ μέλλοντος καὶ ὡς ἔγγυθσεως τῆς αἰωνιότητος.

Ἡ ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ταύτῃ συγθέσει ἐξάντησις πάντων τῶν δυνατῶν τρόπων τῆς ἐπιδράσεως τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ πᾶσαν πάσης φύσεως καὶ ἐποχῆς καὶ τόπου ἀνθρωπίνην ψυχὴν καθ' οἵανδήποτε ἀτομικὴν ποιικίαν καὶ ὁμαδικὴν συγκρότησιν ἀποτελεῖ μίαν τῶν σπουδαιωτέρων ἐνδείξεων τῆς θείας τοῦ Χριστιανισμοῦ προελεύσεως, ὅσονδήποτε δὲ κἂν ὑπὸ διαφόρους καιρικὰς περιστάσεις φαίνωνται τινες ἀπομακρυνόμενοι ἀπ' αὐτοῦ, ἡ κεντρομόλος τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ δύναμις θάττον ἢ βραδίον θὰ ἐλύσει καὶ αὐτοὺς πρὸς Ἐκεῖνον, τὸ φῶς τοῦ Ὁποῖου ἐπὶ δέκα καὶ ἑννέα αἰῶνας ὄλονεν περισσότερον ἐφώτιζε καὶ ἐθέρμαινε καὶ ἀνέπαυε τὰς ἀνθρωπίνους ψυχὰς παρὰ πᾶσαν ἀπόπειραν ἀμαρτωσέως του. Παρὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην πλάνην ἢ διαστροφὴν, ὁ Χριστὸς τῆς εὐαγγελικῆς συνθέσεως ἀπομένει πάντοτε τὸ ἀναλλοίωτον ἰδεῶδες διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ τὴν ἀνθρωπότητα, ἐν τῷ ὁποίῳ συγκλίνουν πάντες πάντων οἱ εὐγενέστεροι πόθοι καὶ αἱ ὑψηλότεραι ἐλπίδες.

ΑΝΑΓΚΗ ΑΝΑΝΗΨΕΩΣ

Ἡ κοινωνία ἡμῶν, ὡς παρίσταται ἐνώπιον ἡμῶν, παρουσιάζεται ἀπομακρυνομένη τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ περισσότεροι σήμερον κατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ πάθους πῶς νὰ κερδίσωσι περισσότερα, πῶς νὰ ζήσωσιν ἀνετώτερα καὶ ἐξασφαλίσωσιν ἐν γένει τὴν ζωὴν των. Ἀδιάφοροι παντελῶς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτῆς ἀδιάφοροι πρὸς τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων καὶ ἀπομακρυνόμενοι ἔτσι ἀπὸ τὴν θρησκείαν καὶ προσηλούμενοι μόνον πρὸς τὸ κέρδος, τὸν πλοῦτον ἐμφανίζουσι δυσπιστίαν μὲν πρὸς τὰ διδασκόμενα ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἀμφιβολίαν δὲ περὶ τῆς πραγματικότητος αὐτῶν. Καὶ βλέπομεν πλουσίους ἀδιάφορους πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ταλαντούχους μὴ διαθέτοντας ὀβολὸν ὑπὲρ ἔργων ἀγαθῶν, ἐργαστασιάρχας ἐμμένοντας εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἐργάτου. Βλέπομεν ἀρρώστους πτωχοὺς, ἀλλὰ καὶ

πλουσίους σφριγῶντας, μηδὲ ὅμως ὅμως περὶ τῆς ὑγείας τῶν ἀρρώστων σκεπτομένους. Βλέπομεν πόνους καὶ θλίψεις ἐν τῇ κοινωνίᾳ εἰς τὰ κατώτερα στρώματα τῆς κοινωνίας, οὐδεμίαν ὅμως μέριμναν ἐκ μέρους τῶν πλουσίων ἐνδεικνυομένην. Καὶ ἔτσι ἐνῶ ἀπ' ἐνὸς οἱ δυνάμενοι καὶ μὴ βοηθοῦντες δυσπιστοῦσι καὶ ἀδιαφοροῦσι πρὸς τὰ παραγγέλματα τοῦ Χριστοῦ, οἱ πάσχοντες καὶ μὴ τυγχάνοντες βοηθείας γίνονται ὀλιγόπιστοι καὶ ἄπιστοι. Ὡστε οἱ πλούσιοι ἐκτὸς τοῦ ὅτι παραβαίνουσι νόμους ἠθικoὺς τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἀλληλοβοηθείας, συντελοῦσι καὶ εἰς τὸν κλονισμόν τῆς πίστεως τῶν ἀδυνάτων, τῶν πτωχῶν. Ὅλοι δέ, ἄλλοι ὀλίγον καὶ ἄλλοι πολὺ, συντελοῦμεν εἰς τὸν κλονισμόν τῶν οἰκογενειακῶν θεμελιῶν καὶ παρασκευάζομεν κοινωνίαν μελλοντικὴν ἐνέχουσαν στοιχεῖα κικοδαιμονίας καὶ καταστροφῆς. Συνειθίζομεν ὅλοι νὰ κατηγορῶμεν τοὺς ὑπαίτιους, ἀλλὰ ἐλάχιστοι ἐξ ἡμῶν συντελοῦμεν εἰς ἄρπιν τῶν αἰτίων, ἀγαπῶμεν νὰ δυσφημῶμεν συνήθως οἱ περισσότεροι καὶ νὰ κακολογῶμεν, οὐδέποτε ὅμως ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ὑπερμαχοῦμεν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

Ὅλη αὕτη ἡ παρουσιαζομένη κατατάστασις τῆς κοινωνίας αἰτίαν ἔχει τὴν ἔλλειπιν θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ βίου χριστιανικοῦ. Ἄν μὴ οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοὶ πρῶτοι ἀναπτύξωσι πίστιν καὶ ἔργα χριστιανικά, ἂν μὴ πρότερον αὐτοὶ ἐνθουσιασθῶσι καὶ δὲν ἐργασθῶσι νὰ διαφωτίσωσι τοὺς χριστιανούς περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ζωῆς, ἀδύνατον νὰ ἀναμένωμεν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας. Ἐχομεν καθῆκον ὅλοι οἱ χριστιανοὶ οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ πονοῦντες διὰ τὴν ἠθικὴν παραλυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνία φέρεται, ἔχομεν καθῆκον νὰ ἐργασθῶμεν συντόμως καὶ ἐντατικῶς. Ὅ,τι δὴποτε καὶ νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ τοῦ ἀσεβεῖς καὶ ἀδιάφορος ἔχοντας εἰς τὴν θρησκείαν, ἔχομεν καθῆκον νὰ διδάξωμεν αὐτούς, ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε ἐκεῖνη ἡ ὁποία καὶ μόνη δύναται νὰ συγκρατῇ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις δύναται νὰ συγκρατῇ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ κακοῦ, νὰ παρηγορῇ νὰ ἐνισχύῃ αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν αὐταπάργησις τῶν διδασκάλων καὶ ἱερέων καὶ τῶν δυναμένων ὄλων ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς κοινωνίας, πᾶσα παραμέλησις τοῦ καθήκοντος τούτου θὰ συγκαλύπτῃ τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἀυξάνῃ τὴν ἀσεβειαν καὶ θὰ μεταβάλλῃ τὸν κόσμον εἰς ἀπέραντον νεκροταφεῖον. Ἄς κινηθῶσιν οἱ ἱεροῖς, ἄς συντρέξωσιν οἱ διδάσκαλοι, ἄς ἀνανήψωμεν οἱ πάντες ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς κοινωνίας καὶ τότε θὰ ἔχομεν συνεπίκουρον τὴν θεῖαν χάριν καὶ βοηθὸν καὶ ἐμψυχωτὴν αὐτὸν τὸν Θεάνθρωπον Ἀνθρωπίνην.

† Ο ΕΔΕΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗΣ [4]

Οἱ ἔροι μυστηριακῆς κοινωνίας.—Ἡ κοινὴ Δογματικὴ Ἐπιτροπὴ.—Ἡ Χριστιανικὴ Ἀποκάλυψις καὶ ἡ ὀρθόδοξος περὶ αὐτῆς ἀποφίς.—Ἡ ὀρθόδοξος ἀποφίς περὶ τῆς λεγομένης δογματικῆς ἐξελίξεως.—Ἡ διατυπωθεὶς κοινὸς περὶ Θείας Ἀποκαλύψεως ἄρος.

Β'. Ἡ δευτέρα συνάντησις καὶ τὰ κατ' αὐτὴν συζητηθέντα θέματα.

Ἐνθ' κατὰ τὴν πρώτην συνάντησιν, ὡς εἶδμεν, ἡ συζητήσις περιστροφῆς περὶ θέματα προχειρῶς τεθέντα ὑπὸ τοῦ ἐνδὸς ἢ ὑπὸ ἄλλου τῶν συζητούντων μερῶν, τὸ Πρόγραμμα τῆς δευτέρας συνάντησεως ἦτο καθωρισμένον ἤδη ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκείνης. Τὸ Πρόγραμμα τοῦτο ἀπετέλεσαν οἱ ἔροι μυστηριακῆς κοινωνίας, οἵτινες συνταχθέντες ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου περὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν ἐστάλησαν μὲν πρὸς τὸν Οἰκουμ. Πατριάρχην ἐν καιρῷ, δὲν ἐκυκλοφόρησαν ὅμως ἕνεκα τῶν περιστάσεων, ὅφ' ἂς τότε διετέλει τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὡς δὲν εἶχον ἀνακρινεῖσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πρὸς τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας. Περὶ τῶν ἄρων τούτων τοῦ λόγου γενομένου κατὰ τὴν πρώτην συνάντησιν οἱ μὲν Ἀγγλικοὶ ἀπεφάνθησαν, ὅτι οὗτοι ἐκφράζουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐδήλωσεν, ὅτι οὗτοι δύνανται ν' ἀποτελέσωσι βάσιν συζητήσεως μετὰ τῶν Ὀρθοδόξων. Τῆς συμφωνίας ταύτης ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ κατ' ἀποφασιστοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπειθ διορισμὸς ἀντιπροσώπων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ διαδιδασθεῖσα παράκλησις πρὸς τὸν Οἰκουμ. Πατριάρχην ὅπως διορίσῃ ἀντιπροσώπους, τῆς Ὀρθοδ. Ἐκκλησίας ἐπὶ καταρτισμῷ Κοινῆς Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς παρασκευὴν κοινῆς ἐκθέσεως περὶ τῶν θεολογικῶν σημείων ἐν οἷς ὑφίσταται διαφορὰ ἢ συμφωνία μετὰ τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολ. Ἐκκλησίας. Ὡς δεινύει καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς δογματικῆς σκοπὸς αὐτῆς ἦτο νὰ ἀσχοληθῇ περὶ δογματικὰ κυρίως ζητήματα, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ οἱ ὑποκείμενοι ὡς βάσις τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως ἔροι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν ἦσαν δογματικοί. Ἀλλ' ἡ βραχύτης τοῦ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς χρόνου δὲν ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὴν οὐδὲ τὴν διαπραγματεύσασθαι τοῦ συνόλου τῶν ἄρων, πολλῶν δὲ ὀλιγωτέρων τῆν πρόσθηκην καὶ ἄλλων σημείων πρὸς ἐξέτασιν ἐκτὸς αὐτῶν. Καίπερ ὅμως ὀλίγα τὰ συζητηθέντα σημεῖα, παρέχουν ἕνα ὄν-ὄν ὑλικὸν πρὸς σύνταξιν κοινῆς ἐκθέσεως ἀναγραφούσης τὴν ὑφίσταμένην συμφωνίαν ἢ διαφοράν μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς συζητηθεῖσι σημείοις, ὡς καὶ Περιλήψεως

τῶν Πρακτικῶν τῆς Κοινῆς Δογματικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὰ συζητηθέντα σημεῖα ἦσαν τὰ ἑξῆς:

1. «Ἡ Χριστιανικὴ Ἀποκάλυψις». — Ὁ πρῶτος τῶν ἄρων διελάμβανεν ὅτι ἀποδεχόμεθα τὴν θεϊαν Ἀποκάλυψιν, ὡς διδάσκειται ὑπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν, ὡς παρελάβομεν αὐτὴν ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ ὡς ἡρμηνεύθη αὐτὴ ἐν ταῖς δογματικαῖς ἀποφάσεσι τῶν Οἰκουμ. Συνόδων τῆς ἀδαιρέτου Ἐκκλησίας. Τὸ πρῶτον, τὸ ὅποιον οἱ Ὀρθόδοξοι ἐθεώρησαν παραλειφθῆν ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ ἄρου τούτου, ἦτο ἡ μνεία τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀριστολῆς, ἣν αὐτὴ ἔχει ὡς φύλαξ τῆς εἰς αὐτὴν παραδοθείσης Θείας ἀποκαλύψεως, ὡς ἐρμηνεύτης αὐτῆς καὶ ὡς διδάσκουσα καὶ νῦν αὐτὴν εἰς τοὺς πιστούς. Ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος, ἂν αἱ Ἀγ. Γραφαὶ περιλαμβάνουσιν ἢ ὄχι τὸ σύνολον τῆς Ἀποκαλύψεως—διότι τοῦτο ἐμελλε νὰ ἐξετασθῇ θραδύτερον, ἔνθα ὁ λόγος περὶ Γραφῆς καὶ Παραδόσεως—ἱστορικῶς ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος, οἱ Ὀρθόδοξοι δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποδεχθῶσιν, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἀποκάλυψις τ. ἔ. τὸ σύνολον τῶν ἀληθειῶν καὶ γεγονότων αὐτῆς περιελήφθη ἐν τῷ Συμβόλῳ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ἢ ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῶν Οἰκουμεικῶν αὐτῆς Συνόδων. Φρονοῦσιν ὅτι, ὅπως ἐξωτερικαὶ περιστάσεις προκάλεσαν τὴν συγγραφὴν τῶν διδλίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς οὐχὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ περιλάβωσι τὸ σύνολον τῆς Ἀποκαλύψεως, οὕτω καὶ ἡ Ἐκκλησία ἐκθέτουσα ταύτην ἐν τῷ Συμβόλῳ ἢ ἐρμηνεύουσα ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τῶν Οἰκουμ. Συνόδων οὐτε ἐξέθηκεν οὐτε ἡρμήνευσε τὸ σύνολον τῆς Ἀποκαλύψεως, ἀλλὰ μόνον μέρος αὐτῆς, ἐκεῖνο, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχεν ἀμφισβήτησις ὑπὸ τῶν αἰρετικῶν. Κατὰ τοὺς Ὀρθοδόξους ἄρα ἡ ἐρμηνεύουσα ἢ δογματικῶς ἐνέργεια τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐξαντλεῖται ἐν τοῖς ῥηθείσι μνημείοις, ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐπὶ ἄλλων σημείων τῆς Ἀποκαλύψεως, ἐὰν δεήσει. Μόνον, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ γινόμενη ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν τοῦ καθοδηγοῦντος αὐτὴν Ἀγ. Πνεύματος δὲν εἶνε ἀθαίρετος, τ. ἔ. μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς πηγὰς τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, Γραφῆν καὶ Παράδοσιν, ἀλλὰ στηρίζεται ἐπ' αὐτῶν. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπομένως τοσοῦτο μόνον δέχεται ἐκ τῆς λεγομένης δογματικῆς ἐξελίξεως, ὅσον ἄρκει πρὸς ἐρμηνείαν τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως καὶ διατύπωσιν αὐτῆς κατὰ τὰς ἐντυγχανούσας περιστάσεις, ἀπορρίπτει ὅμως πᾶσαν ἐξέλιξιν ἀλλοιοῦσαν τὸ περιεχόμενον τῆς παραδοθείσης Ἀποκαλύψεως καὶ ἐπομένως καινοτομοῦσαν ἢτοι εἰσάγουσαν νέας διδασκαλίας, ὡς πράττει ἡ Ρωμ. Ἐκκλησία διακρίνουσα μετὰ τῶν δογμάτων *implicite* καὶ *explicite*. Ἐντεῦθεν καὶ ὅτι διδάσκει σήμερον ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶνε μόνον ὅτι ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως ἡρμηνεύθη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ τὸ ὅλον περιεχόμενον αὐτῆς, ἐκεῖνο μὲν ἐν τῇ μορφῇ, ἣν προσέλαβε διὰ τῶν Συνοδικῶν ἀποφάσεων, τοῦτο δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πηγῶν αὐτῆς, Γραφῆς καὶ Παραδόσεως. Αἱ ὀρθόδοξοι αὐταὶ ἀπόψεις διετυπώθησαν ἐν ἀντιστοιχῷ ἄρῳ πρὸς τὸν πρόταθέντα καὶ ἀποτέλεσμα μακρᾶς συζητήσεως ὑπῆρξεν ἡ ἐπελθούσα συμφωνία περὶ τὴν δια-

τύπων κοινού ἔργου «περὶ θείας ἀποκαλύψεως». Δι' αὐτοῦ ἐξαίρονται ὡς φορεὺς τῆς ἀποκαλύψεως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰ. Χριστός, ὡς πηγὴ δέ, ἐξ ἧς ἀρρύμεθα τὰς ἀποκαλυφθείσας ἀληθείας, αἱ Ἁγία Γραφαὶ καὶ ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγ. Πνεύματος διὰ μέσου τῶν αἰώνων διατηρουμένη Ἀποστολικὴ Παράδοσις. Οὕτω διεσώθη μὲν ἡ μοναδικὴ θέσις, ἣν ἐν τῇ μεταδόσει τῆς Ἀποκαλύψεως κατέχουσιν αἱ Ἁγία Γραφαί. Ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσθησαν οἱ Ἀγγλικανοί, ἀνεγνωρίσθη ὅμως καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς Ἀποστολικῆς Παράδοσεως, ὡς αὕτη διατηρεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῆν ἐνεργείαν τοῦ ἁγ. Πνεύματος. Ὑπὲρ ἧς ἡμῶντες οἱ Ὀρθόδοξοι.

(Συνεχίζεται)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΥΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἐγκαταλείπει ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν—καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη ἐνίοτε τὰς μεγαλειτέρας πνευματικὰς ἐξάρσεις—εὐρίσκει τὸν τρόπον νὰ μεταπλάσσειται καὶ ν' ἀπατᾷ τὸν πάσχοντα ἐξ αὐτῆς καὶ νὰ προσλαμβάνη μάλιστα οὐχὶ σπανίως τὴν μορφήν ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἀρετῆς. Τὰ δυσκολώτερα προβλήματα διὰ τὸν ἀνθρώπον, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ ζήσῃ βίον πνευματικώτερον, γεννῶνται ἐκ τῆς ἐπιτηδειότητος ταύτης ἣν ἔχουσι τοῦ ἀνθρώπου τὰ πάθη, καὶ εἶναι ἀκριβῶς δύσκολα εἰς τὴν ἀντιμετώπισίν των, διότι ἡ ἐγγενὴς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ φιλαυτία δὲν ἀφίνει πολλαίς τὴν συνείδησιν ἐλευθέραν νὰ ἐλέγξῃ τὴν πραγματικότητα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δημιουργηθῆται βαθμηδὸν μία πολὺ ἐπικίνδυνος ψευδαίσθησις πνευματικῆς ἀνωτερότητος, ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει ἢ δυσδιάκριτος—καὶ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο λίαν ἐπικίνδυνος—διάθεσις ἐγωϊστικῆ. Ἐὰν θελήσωμεν νὰ διεισδύσωμεν εἰς τὴν φιλοσοφίαν τῶν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ λεγομένων περὶ τῶν «δικαιούντων ἑαυτοὺς» καὶ νὰ μελετήσωμεν συγχρόνως τὴν ψυχολογίαν τῶν τύπων τῶν φαρισαίων, τοὺς ὁποίους μᾶς περιγράφουν οἱ ἱεροὶ ἱστορικοὶ τῶν Εὐαγγελίων, θὰ ἴδωμεν καὶ τὸ μυστικόν, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὁ Κύριος δὲν ἠδύνατο ν' ἀνεχθῆ τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων θαυμαζομένην ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν ὑπεροχὴν τῶν εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων τῆς ἐποχῆς Του. Ἐκεῖνο, ὅπερ καθίστα ἀνυπόφορον τὴν... ἀρετὴν τῶν φαρισαίων καὶ μετέβαλεν αὐτὴν εἰς κακίαν λίαν ἐπικίνδυνον δὲν ἦτο μόνῃ ἡ ἐπιδεικτικότης καὶ ἡ ὑπερηφάνεια, ὅπως συνήθως τὴν ἀντιλαμβανόμεθα, ἀλλὰ καὶ πολὺ οὐσιαστικώτερον καὶ πολὺ βαθύτερον, ἴσως, τὸ ὅποιο, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διακρίνη ἄλλος, ἐκτὸς τοῦ Χριστοῦ. Ἡ διάθεσις τοῦ χωρισμοῦ

—τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς ἐξέφραζε καὶ ἡ λέξις «φαρισαῖος»—ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ ἡ ἐνδόμυχος ἐκείνη πεποίθησις περὶ τῆς πνευματικῆς των ὑπεροχῆς καὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τῶν ἀγαθῶν ἔργων των, ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως ἡ βῆσις καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ των ἐκτροχιασμοῦ. Καὶ ἡ διάθεσις αὕτη, ἡ ὁποία ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται πολὺ φυσικὴ καὶ τὴν ὁποίαν θὰ ἐνόμιζέ τις ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ὁ ἴδιος—παρ' ὅλον τὸν πρὸς τοὺς φαρισαίους ἀγῶνά Του—ἐγκρίνει διήθεν καὶ συνιστᾷ μάλιστα διὰ τοὺς μαθητὰς του, εἶναι ὄχι μόνον δυνατόν ἀλλὰ καὶ εὐκόλον νὰ καταλάβῃ, πολὺ καλοῦς κατὰ τὰ ἄλλα, χριστιανούς καὶ εἰς αὐτὰς ἔτι τὰς στιγμὰς τῆς μεγαλειτέρας των πνευματικῆς προόδου. Δὲν εἶναι ὅμως συνεπὴς ἡ διάθεσις αὕτη πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης τῆς χριστιανικῆς καὶ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀπολύτως σχέσιν πρὸς ὅσα ὁ Κύριος λέγει πρὸς τοὺς μιστοὺς, ὅταν προειδοποιῇ αὐτοὺς ὅτι δὲν ἀνήκουσι πλέον εἰς τὸν κόσμον καὶ διὰ τοῦτο θὰ γίνωσι μισητοὶ ὑπὸ τοῦ κόσμου, διότι πρόκειται ἐκεῖ περὶ τῆς ιδέας, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος θὰ ἔχῃ περὶ αὐτῶν καὶ οὐχὶ περὶ τῆς διαθέσεως, μετὰ τῆς ὁποίας θὰ βλέπωσιν αὐτοὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Οὐδέποτε ὁ ζήλος ὁ χριστιανικὸς εἶναι δυνατόν εἰς τὴν ὄντως χριστιανικὴν ψυχὴν νὰ ἐμπνευσθῆ ἀπὸ τὴν διάθεσιν τῆς περιφρονήσεως τῶν ἄλλων ἢ νὰ προσλάβῃ τὴν μορφήν τῆς ἐχθρότητος ἢ τῆς ἀδιαφορίας πρὸς ἐκείνους. οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν τὰς ἰδίας πρὸς ἡμᾶς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς πεποιθήσεις, διότι τοῖς πᾶσιν εἶναι «οὐφειλέτης», κατὰ τὸν Ἀπόστολον ὁ χριστιανός.

«Οὐκ οἴδατε οἴου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς», εἶπεν ὁ Σωτὴρ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ζαβεδαίου, ὅτε ἐν τῇ ἐξάψει τοῦ θρησκευτικοῦ των ζήλου ἐξήτησαν νὰ καταβιβάσωσι πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐναντίον τῶν Σαμαρειτῶν. «Ὅτε δὲ οἱ μαθηταί, ἐπιστρέψαντες ἀπὸ τῆς πρώτης—δοκιμαστικῆς τρόπον τινα—ἀποστολικῆς των περιοδείας, ἐκαυχῆθησαν ὅτι παρημποδίσαν ἀνθρώπον τινα «ἐκβάλλοντα δαιμόνια» ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, ὁ Κύριος ἐπετίμητε τὴν τοιαύτην τῶν ἀποστολικῶν καθηκόντων ἀντίληψιν καὶ ἐτόνισεν ὅτι «ὁ μὴ ὦν καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐστι». Διὰ τῆς τελευταίας ταύτης φράσεως ὁ Κύριος ἠθέλησε—προφανῶς—νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς Του, καὶ δ' αὐτῶν εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομά Του, ὅτι ἀπατεῖται πολὺ μεγάλη προσοχὴ πρὶν ἢ ἀναλάβῃ τις τὴν εὐθύνην νὰ παρεμποδίσῃ ἔργον ὀφείλιμον προφανῶς καὶ μὴ ἀντιθέμενον εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου, ἠῦρυνε δὲ τοιοῦτοτρόπως τὸν κύκλον τῶν φίλων Του ὁ Χριστός, τὸν ὁποῖον οἱ μαθηταὶ ἐνόμιζον ὅτι ἔπρεπε

νά εἶναι τόσον στενός, ὅσον στενός ἦτο ὁ κύκλος ὁ ἰδικός των. Ὑπάρχουσι καὶ ἐκτὸς ἡμῶν ἄνθρωποι ἐξ Ἰσου πιστοὶ καὶ ἐξ Ἰσου ἐνάρετοι τοῦλάχιστον ὅσον καὶ ἡμεῖς καὶ οὐδεὶς δικαιούται νὰ μονοπωλῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν ἀρετήν.

Ε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Καλὰ σχολεῖα.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδ. Συμβουλίου ἀπολύσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ διδασκαλείου Λαμίας ἐπίσταται ἀνάγκη νὰ τοινοθῇ ἅπαξ ἔτι ἡ κολοσσαία σημασία τοῦ σχολείου διὰ τὸ ἔθνος. Λαός, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ προάγῃται εἰς τὸν ἀληθινὸν πολιτισμὸν, ὀφείλει νὰ ἔχη πρὸ παντὸς καλὰ σχολεῖα,—καλὰ ἀπὸ ἐπόψεως παιδαγωγικῆς καὶ ὑγιεινῆς, μάλιστα δὲ ἀπὸ ἐπόψεως θρησκευτικῆς. Δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ σχολεῖον ἑλληνικὸν χωρὶς θρησκευτικὴν ἀγωγήν. Καὶ κανεὶς δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ ἀσκήσῃ αὐτὴν τὴν ἀγωγήν ἐκτὸς τῶν τυχόντων εἰδικῆς θρησκευτικῆς παιδεύσεως. Τὸ πεδίον τῆς θρησκευτικῆς γνώσεως εἶνε εὐρύτατον, ἀλλὰ καὶ λεπτότατον, καὶ ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἀπαιτεῖ ἐμπειρότατον χειριστὴν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἰδίως δὲ τῆς ψυχῆς τοῦ παιδίου. Ἡ θρησκεία δὲν εἶνε γνώσις μόνον διὰ μόνῃς τῆς παιδαγωγικῆς σοφίας ρυθμιζομένη· εἶνε κυριώτατα ψυχὴ καὶ ζωή, πίστις καὶ ἐνθουσιασμός καὶ κάμνος ἀγάπης πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Διευκολύνετε τὴν ἐπαρκῆ διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων εἰς τὰ σχολεῖα, δότε δι' αὐτὴν εἰδικὸν καὶ ἐμπνευσμένον διδασκάλον καὶ θὰ ἴδῃτε ὅτι, ὅσονδήποτε καὶ ὁ ἀρχαῖος νεανίας θὰ εὐρεθῇ τυχὸν μακρὰν τῆς θρησκείας, θὰ ἔλθῃ ποτὲ ἀσφαλῶς στιγμὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξάπατος θὰ ἐνθυμηθῇ τὸν Θεὸν καὶ ἡ πολιτεία πολὺ ὀλιγώτερον θὰ περισπᾶται εἰς φροντίδας περὶ ἀστυνομικῶν καὶ δικαστηρίων καὶ φυλακῶν.

Νέαι περιπέτειαι;

Καθ' ἃ ἀναγράφει ἐπ' ἐσχάτων ὁ τουρκικὸς τύπος Κωνσταντινῶν, ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως μελετᾶται ἡ καιάργησις τῶν διὰ σουλτανικῶν φερμανίων παραχωρηθέντων εἰς θρησκευτικοὺς θεσμοὺς τῶν ἐν Τουρκίᾳ μειονοτήτων προνομίων, τῶν σχετιζομένων πρὸς τὸν τρόπον ἐκλογῆς τῆς διοικήσεως αὐτῶν, πρὸς τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ αὐτῶν καθιδρύματα, τὰ λαϊκὰ συμβούλια, τὴν ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν καὶ πρὸς εἴ τι ἕτερον ὅπερ φαίνεται μὴ σχετιζόμενον πρὸς τὴν καθαρῶς θρησκευτικὴν μορφήν τῶν αἰωνοδόξατε ἱστορικῶν

χειῶν καὶ τῆς Ἀρχιερατικῆς. Δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν ἂν ταῦτα ἦνε ἀκριβῆ ἢ καὶ τίς θὰ ἦνε ἡ ἔκτασις τῶν μέτρων τούτων· ἂν ὅμως ταῦτα προμηθεύωνται νέας περιπετείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἶνε εὐλόγος ἡ ἀνησυχία τοῦ ὀρθόδοξου κόσμου.

Ἡ ἀγωνία.

Ἐν Λονδίῳ ἤρξατο κατ' αὐτὰς ἡ πολέμοις διεθνῆς οἰκονομικὴ διάσκεψις καὶ ὁ ἕπ' αὐτοῦ τοῦ ἄγγλου βασιλέως ἐπισημώτατος ἐγκαισμός τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐξηγγέλθη διὰ μικροφώνου εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην. Τὸ ἄπειρον πλῆθος, τὸ κυκλοῦν κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας τὴν αἴθουσαν, ἐν ἧ' οἱ πολυπληθεῖς ἀντιπρόσωποι δύο δισεκατομμυρίων καὶ πλέον ἀνθρώπων συνῆλθον διὰ νὰ εὔρουν τρόπον ἐπιλύσεως τοῦ συνεχῆτος τὴν ἀνθρωπότητα μεγάλου προβλήματος, ἐσυμβόλιζε τὴν ἀγωνιώδη προσδοκίαν τοῦ κόσμου, ὅστις ἤκουεν ἐρημνευόμενας διὰ τῶν βασιλικῶν χειλέων τὴν ἀνησυχίαν του καὶ τὰς εὐχὰς του ὑπὲρ εὐδοξείας τοῦ ἀλαληφθέντος μεγίστου ἔργου. Διὰ τῶν εὐχῶν τούτων συνώδευσε τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς διασκέψεως ὅλος ὁ κόσμος ἐστραμμένα ἔχων τὰ βλέμματα πρὸς τὸν οὐρανόν, διότι μόνον ἄνωθεν, ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φῶτων, ἔλκουν τὴν καταγωγήν αἱ μεγάλαι λύσεις τῶν παρ' ἀνθρώποις ἀδυνάτων.

*

Ἡ κυβέρνησις τῆς Παλαιστίνης ἐξέδωκε τελευταίως εἰς δύο τόμους ἐρευνᾶν ἐπὶ τῆς στατιστικῆς τῆς χώρας ἧτις ἐπεχειρήθη τῷ 1931. Ἐκ τῆς ἐρευνῆς ταύτης πληροφοροῦμεθα ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῆς Παλαιστίνης κατὰ τὰ τελευταῖα ἐννέα ἔτη ἠϋξήθη κατὰ τέταρτον ἑκατομμυρίου καὶ πλέον. Τοῦ προσθέτου τούτου πληθυσμοῦ περὶ τὰς 90.000 εἶνε ἕβραϊοί· ὁ ἀραβικὸς πληθυσμὸς ἠϋξήθη καὶ ἐκ μεταναστεύσεων καὶ ἐκ φυσικῶν αἰτίων. Καὶ ἐν Παλαιστίνῃ παρατηρεῖται κίνησις ἐκ τῆς ὑπαίθρου πρὸς τὰς πόλεις. Ἡ μεγαλειτέρα διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἕβραίων καὶ τῶν ἀράβων ἔγκειται εἰς τοῦτο, ὅτι, ἐνῶ οἱ ἕβραιοὶ μεταξὺ τοῦ ἕβραϊκοῦ πληθυσμοῦ ἀποτελοῦν τὰ 90 ο/ο, μεταξὺ τοῦ ἀραβικοῦ εἶνε 25 ο/ο ὡς πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ 10 ο/ο ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας. Ἄλλο σημεῖον ἐνδιαφέρον ἐκ τῆς ἐρευνῆς εἶναι ὅτι ἡ ἕβραϊκὴ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν εἰσηγήθη ὁ λόγδος Μπάλφουρ ἐγένετο πρόξενος ὁλονὸν ἀξιομένης γενικῆς εὐημερίας ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γῆ. Ἡ εὐημερία αὕτη ὀφείλεται τὸ μὲν εἰς τὴν φιλοπονίαν τοῦ ἕβραϊκοῦ πληθυσμοῦ, τὸ δὲ εἰς τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τὰ ὑπ' αὐτῶν κομισθέντα εἰς τὴν χώραν.

*

Ἐκ μακρῆς μελέτης περὶ τῆς ἐν Πολωνίᾳ θρησκευτικῆς καταστάσεως πληροφοροῦμεθα ὅτι ἐν τῇ χώρῃ ὑπάρχουν πολυάριθμοι ἐτεροδόξοι ἐκκλησῖαι καὶ θρησκευτικαὶ κοινότητες: ἡ ρωμαϊκὴ, ἡ καθολικὴ, ἡ ἐθνικὴ καθολικὴ, ἡ ὀρθόδοξος, ἡ λουθηρανικὴ κατὰ διαφόρους ποικιλίας, ἡ ἠνωμένη εὐαγγελικὴ, ἡ τῶν μεθοδιστῶν, καὶ κλείεται ἄλ-

λαι ἐλεύθεραι εὐαγγελικαὶ καὶ προτεταντικαὶ ἀποχρώσεις. Ἡ θρησκευτικὴ αὕτη ποικιλία ἀντικατοπτρίζει τὸν τύπον τῆς συνθέσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἐκ διαφόρων ἐθνικοτήτων, φυλῶν, θρησκειῶν καὶ γλωσσῶν. Αἱ πλεῖσται τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων προσκρούουν πρὸς πολλὰς δυσκολίας ἕνεκα τῶν συνεχῶν προστριβῶν των καὶ πρὸς τὸ ἐπίσημον κράτος καὶ πρὸς ἀλλήλας. Γενικῶς εἰπεῖν, τὸ πολωνικὸν κράτος δὲν εἶνε ἀντιθρησκευτικόν· πρὸ μικροῦ μόλις ὁ ἀρχίατρος τοῦ μεγαλειτέρου ἐν Lodz νοσοκομείου δόκτωρ τοῦ Mierzynski κατεδικάσθη εἰς τρίμηνον φυλάκιον ἐπὶ βλασφημία ἐν φυλαδίῳ του ὑπὸ τὸν τίτλον «Πῶς ὁ ἄνθρωπος ἔκαμε τὸν Θεόν»· ὁ δὲ ὑπουργὸς τῆς δημοσίας ἐπικαιδέυσεως ἐξεφώνησε σπουδαῖον λόγον περὶ τῆς διὰ τοὺς λαοὺς ἀξίας τῆς θρησκείας καὶ περὶ τῆς εὐνοίας τὴν ὁποίαν τὸ κράτος πρέπει νὰ τρέφῃ πρὸς πάσας τὰς ἐν τῷ κράτει θρησκείας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος, μετὰ εἰσήγησιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου εἰδικῶς διασκεφθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προπαρασκευῆς καὶ μορφώσεως τῶν μελλόντων ἀνωτέρων κληρικῶν, ἀπεφάσισεν ὅπως, συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἰδρυθῆ καὶ λειτουργηθῆ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου τὸ Θεολογικὸν Οἰκοτροφεῖον. Τοῦτο θὰ συμπεριλάβῃ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπόμενον Φροντιστήριον Ἱεροκηρύκων, θὰ τεθῆ δὲ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν πεπειραμένου κληρικοῦ. Τὰ Θεολογικὰ μαθήματα θὰ διακούσασιν οἱ φοιτηταὶ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐκτὸς ὠρισμένων μαθημάτων, καὶ δὴ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς καὶ τῶν ἀσκήσεων περὶ τὴν λειτουργικὴν, τὸ Τυπικόν, τὴν Κατήχησιν, τὸ κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγου καὶ μίαν ἢ δύο ξένας γλώσσας. Ἄτινα θὰ διδάσκωνται ἐν τῷ Οἰκοτροφείῳ. Ἐφορεία ἐκ Συνοδικῶν θὰ διευθύνῃ καὶ θὰ διοικῆ τὸ Οἰκοτροφεῖον ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ Κανονισμοῦ, δι' οὗ θὰ καθορισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκκλησιαστικῆς μορφώσεως τῶν μελλόντων κληρικῶν. Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ συστήματος, ὅπερ ἐπεκράτει διὰ τὴν συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τῆς μεγαλωνόμου Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, ἔκρινεν ὅτι ἕκαστος τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων δεόν νὰ συντηρῆ ἕκαστοτε ἓνα τοῦλάχιστον ὑπότροφον, τὸν ὁποῖον νὰ παρακολουθῆ κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν του καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν νὰ προσλαμβάνῃ εἰς τὴν ἰδίαν ὑπηρεσίαν. Μόνον οὕτω πως θὰ δυναθῆ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ν' ἀποκτήσῃ κληρικούς καὶ δοκίμους Θεολόγους καὶ κήρυκας τοῦ Θεοῦ λόγου.

—Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου συνήλθε κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην δις ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ συνεσκέφθη ἐπὶ τῆς διοργανώσεως αὐτοῦ.

—Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ συνεκροτήθη ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ σύσκεψις περὶ τοῦ παλαιοημερολογιακοῦ ζητήματος, ἧς μετέσχον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὁ Σεβ. Πλάμαριου. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος δὲ τούτου διε-

σκέφθη ἡ Ἱερά Σύνοδος κατὰ τὰς δύο συνεδρίας τῆς ἐβδομάδος ταύτης καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἀντιλήψεις αὐτῆς, σκοποῦσα ὅπως ζητήσῃ καὶ τὴν γνώμην τῆς Ἱεραρχίας.

—Σήμερον ἀνηγγέλθη ἐκ Καλαμῶν ὁ θάνατος τοῦ Μητροπολίτου Μεσσηνίας Μελετίου. Αὔριον τὴν πρωΐαν θὰ μεταβῆ ὅπως παραστῆ εἰς τὴν κηδεῖαν αὐτοῦ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φαναριοφερσάλων.

—Οἱ ἐκ τῶν Συνοδικῶν συνέδρων Σεβ. Μητροπολίται Φιλίππων Χρυσόστομος καὶ Θεσσαλιώτιδος Ἱεζεκιήλ συνοδικῇ διαγνώμῃ τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἐπεσκέφθησαν τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων καὶ συνεζήτησαν ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων.

—Ὁ ἐκ τῶν συνοδικῶν συνέδρων Σεβ. Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἱεζεκιήλ συνοδικῇ ἐντολῇ μετέσχε συσκέψει τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἐκοινολόγησε μετὰ τοῦ Κοσμητοροῦ καὶ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, τὴν παρελθούσαν Τετάρτην.

—Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πλωμαρίου συνελθὼν κατὰ τὴν 9 καὶ 17 τρέχοντος μηνός, προσέβη εἰς τὴν ἐκδίκασιν διαφόρων ὑποθέσεων, ἐπέβαλε δὲ τὰς κατωτέρω ποινάς· Εἰς τὸν ἱερέα Παναγιώτην Νικολακόπουλον, Τριφυλίας τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως, εἰς τὸν ἱερέα Γεράσιμον Παπαδιάκον, Βερροίας ἡ ποινὴ τῆς καθαιρέσεως, εἰς τὸν μοναχὸν Ἱερόθεον Καρακωνσταντῆν, Ἀργολίδος ἡ ποινὴ τοῦ ἑξαμήνου σωματικοῦ περιορισμοῦ, ἠθώωσε δὲ τὸν ἱερέα Νικόλαον Καλτσάν, Φθιώτιδος.

—Ἡκώρωσε δικογραφίας τινὰς ἀποσταλείσας ἐκ μέρους Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων, συμφώνως τῷ 105 ἄρθρῳ τοῦ Νόμου 5383, περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον δηλαδὴ δὲν παύσῃ Γραμματεὺς κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν διεξαχθεῖσων ἀνακρίσεων, ἵνα συνυπογράψῃ καὶ τὰς ληφθεῖσας μαρτυρικὰς καταθέσεις, ὡς καὶ τὴν ἀπολογίαν τοῦ κατηγορουμένου.

—Εἰς τὸν ἱερόν ναὸν τῆς Ὁσίας Ἐένης Κοκκινιάς, ἐγένοντο τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὰ ἐγκαίνια τοῦ νεοῖδρυθέντος θρησκευτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ Συλλόγου «Ἀναμόρφωσις» ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. Μετὰ προσλαλίαν τοῦ ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ, μεγάλως ἐργασθέντος διὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Συλλόγου, ὠμίλησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος περὶ τῆς σημασίας τῆς θρησκείας ἐν τῇ ζωῇ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς δυναμένης νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ νέου Συλλόγου θρησκευτικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀφελείας.

—Ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ὁσίας Ἐένης ἀποχωρήσας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετέβη εἰς Νέον Φάληρον ἔνθα παρέστη εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς νυκτερυνῆς Σχολῆς τῶν ἐργαζομένων νέων καὶ νεανίδων ὠμίλησε δὲ ἐν τέλει, ἐξάρας τὸ σπουδαιότατον τῆς Σχολῆς ταύτης ἔργον καὶ ἐπαινέσας τὰς διεξαγοῦσας αὐτὸ κυρίας καὶ δεσποινίδας.

—Κατ' ἐντολὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ πανοσ. ἀρχιμανδρίτης Προκόπιος Καλλιωντζῆς, μετ' ἐπιτροπῆς κυριῶν διένειμεν εἰς τὰς φυλακὰς Συγγροῦ καινούργη ἐσώρρονα, χριστιανικὰ βιβλία καὶ σιγαρέττα. Αἱ κυρία ἀπηύθυναν λόγους παραγγορίας πρὸς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ὁ Μακαριώτατος ἐζήτησε νὰ πληροφορηθῆ τὰς ἄλλας ἀνάγκας

<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ <i>Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου</i></p> <p>ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ <i>Πρωτοπρεσβύτερος</i></p> <p><i>Δε' ὅτι ἀφορᾷ τὴν Σύναξιν ἀπευθυνέται: Γραφεῖα «Ἐκκλησίας», Στὸ Φιλοθέης.</i></p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ † ΖΙΧΝΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ <i>Πρόεδρος</i></p> <p>† ΕΛΕΣΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ <i>Ταμίης</i></p> <p>† ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΔΟΣ ΙΕΖΕΚΙΗΛ <i>Γραμματεὺς</i></p>	<p>ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ</p> <p><i>*Ἑσπερικῶν ὄρχ. 60. *Ἐξωτερικῶν ἡμ. 50 *Ἀμειρικῆς δολλ. 5.</i></p> <p><i>Μονῶν καὶ Νεῶν ἐπαρχικῶν Πρωτοπρεσβυτέρων ὄρχ. 100</i></p> <p><i>Νεῶν χωριῶν ὄρχ. 60</i></p> <p><i>*Ἱερῶν *Ἑσπερικῶν ὄρχ. 30</i></p> <p><i>Φοιτητῶν καὶ Ἱεροσπουδαστῶν ὄρχ. 30</i></p> <p><i>Τὰ χρηματικὰ ἐμβλήματα διαβιβάζονται: Ταμίαν *Ἐκκλησίας, Σεβ. Μητροπ. Ἐδέσσης κ. Κορινθίων, Γραφεῖα Ἱ. Συνόδου.</i></p>
---	---	---

τῶν καταδικῶν πρὸς θεραπείαν αὐτῶν. Ὁ διευθυντὴς τῶν φυλακῶν κ. Ἀπ. Νίκου ἠδχαρίστησε θερμῶς ἀπὸ μέρους τῶν καταδικῶν τὰς κηρίας διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὑπὲρ τῶν φυλακισμένων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωनीας κ. Ἀνθίμος εἰσέφερεν εἰς τὴν «Χριστιανικὴν Κοινωνικὴν Ἐνωσιν» δραχ. πεντακοσίας ὑπὲρ τῶν σκοπῶν αὐτῆς.

—Ὁμοίως καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γυθείου κ. Λιονύσιος ὄρχ. πεντακοσίας πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἰεζεκιήλ συνοδικὸς σύνεδρος, μετὰ τοῦ Καθηγ. τοῦ Πανεπιστημίου κ. Αμ. Ἀλιβιζάτου συνοδικῆ ἐντολῇ συζητήθησαν ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ σχολῇ μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς ἐπὶ ζητημάτων αὐτῆς.

—Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου, τὸ κήρυγμα τοῦ Θ. Λόγου διεξάγεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου κ. Φιλαρέτου βοηθουμένου ὑπὸ τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς ἐπαρχίας, καὶ τινῶν λογίων ἱερέων, καλοῦνται δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πικνώσεως τοῦ θ. κηρύγματος κατ' ἐπανάληψιν καὶ ἐντεθεὶν δόκιμοι κήρυκες τοῦ θείου λόγου πρὸς πραγματικὴν χαρὰν τοῦ κατὰ χιλιάδας συρρέοντος χριστεπωνύμου πληρώματος. Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ μυστηρίου τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως ὁ σεβ. μητροπολίτης καταβάλλει εἰδικὰ προσπαθείας πρὸς ἀνάλογον διαφωτισμὸν τῶν ἐφημερίων, ἀποτέλεσμα δὲ τούτων ὑπῆρξεν ἡ αἴτησις τῶν προσερχομένων εἰς τὸ μυστήριον τοῦτο ἐν οἷς καὶ τὸ πλεῖστον (75 οο) τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν σχολείων τῆς Ἐρμουπόλεως. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ λειτουργοῦσιν ἐν ὄλῳ 18 καθιδρόματα φιλανθρωπικῆς καὶ κοινωνικῆς προνοίας. Ἐκ τούτων τὸ «Φιλότητων Ταμεῖον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου κλπ», τελοῦν ὑπὸ τὴν προεδρίαν καὶ τὴν ἄμεσον ἐπιβλέψιν τοῦ σεβ. μητροπολίτου, περιθάλλει περὶ τὰς τετρακοσίας ἀπόρους οἰκογενείας καὶ ἔρχεται ἐπίκουρον εἰς διαφόρους περιστατικὰς ἀνάγκας τῶν ἐνδεῶν. Παρὰ τὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν φιλόπτωχον ταύτην δρᾶσιν ὁ σεβ. μητροπολίτης πρωτοστατεῖ εἰς τὴν διενέργειαν δημοσίων ἐκτάκτων ἐργῶν τῶν ἀνέργων, χάριν τῶν θερμῶν ἐροχῶν τοῦ Π. Ι. Π. καὶ ἄλλων κοινωφελῶν σκοπῶν. Εἰδικῆ μέριμνα καταβάλλεται διὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἐνίσχυσιν καὶ διὰ τὴν, κατὰ τὸ δυνατόν, ὕλικὴν ἀνακούφισιν τῶν φυλακισμένων. Ὁ σεβ. μητροπολίτης θεωρεῖ καθῆκον αὐτοῦ ὅπως μετέχη τῶν γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος κοινωφελῶν ζητημάτων, εἰδικώτερον δὲ ἐνισχύει παντοιοτρόπως τὸ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ «Πατριωτ. Ἰδρυμα προστάσιος τοῦ παιδιοῦ», προεδρεύει τῆς «Σχολῆς ἀπόρων παιδίων», τῆς «Φιλανθρωποῦ Ἐπιτροπῆς Ἐρμουπόλεως» κ. ἄ. καθ' ὅσον ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ κοινωνικὸν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας. Χαρακτηριστικαί τῆς ποιμαντικῆς φροντίδος, ἥτις συντελεῖται ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ εἶναι καὶ αἱ κατὰ καιροῦς ἀπολυόμεναι ἀρχιερατικαὶ ἐγκύκλιοι, δι' ὧν καθοδηγεῖται ὁ Ἱ. Κλήρος τῆς μητροπόλεως καὶ ὁ λαὸς εἰς τὴν ἀκριβεστέραν ἐπίγνωσιν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων αὐτῶν.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς διεθνούς οικονομικῆς διασκέψεως τοῦ Λονδίνου ἡ Α. Σ. ὁ πρωθυεράρχης τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας διὰ διαγγέλα-

τος συνέστησεν ὅπως τὴν 11 Ἰουνίου, Κυριακὴν, παραμονὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς διασκέψεως, ὁ λαὸς συνέλθῃ εἰς πάντας τοὺς ναοὺς ἐνθα θὰ ἀνεπέμψοντο προσευχαί ὑπὲρ τῆς εὐδοσίας αὐτῆς. «Δὲν ἔρχεῖ—ἐλέγετο σὺν ἄλλοις ἐν τῷ διαγγέλματι—ὅτι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς διασκέψεως θὰ ἔξετασθῶν ὑπὸ τῶν ἐμπειρογνομόνων τὰ προβλήματα: τὸ πνεῦμα τῆς σοφίας, ὅπερ ἐν τῇ πολυγνομίᾳ τῶν συζητούντων θὰ διακρίνῃ τὰς ὀρθὰς λύσεις, τὸ πνεῦμα τοῦ θάρρους τὸ ὁποῖον θὰ καταστήσῃ αὐτοὺς προθύμους νὰ διακινδυνεύουν μεταβάλλοντες τὰς ἀποφάσεις των εἰς ἔργα, πρὸ παντὸς δὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐνόητος ὅπερ θὰ ἐνώσῃ πάντας ὁμοῦ εἰς εὐδοκίαν θελήσεως καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀναχωρήσουν ἐκ τῆς συνδιασκέψεως ἀν δὲν λάβουν ὀρισμένα βήματα πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας πάντων τῶν ἐθνῶν, αὐτὰ εἶνε τὰ πνευματικὰ δῶρα, ἡ δ' ὑψίστη καὶ ἐσχάτη πηγὴ τῶν εἶνε τοῦ Θεοῦ τὸ Πνεῦμα. Τοῦτο τὸ Πνεῦμα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃσι πάντες οἱ χριστιανοὶ προσερχόμενοι εἰς προσευχὴν, δι' ἧς θὰ παρακαλέσουν τὸν Θεὸν νὰ ἐκχύσῃ τὸ Πνεῦμά του εἰς τὰ μέλη τῆς διασκέψεως ἅτινα φέρουν τὸ βάρος τόσοσιν μεγάλων εὐθυνῶν.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ τοπικὸν συμβούλιον ΟΔΕΠ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐνεργηθησομένην δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν τὰ ὑπ' ἀριθ. 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 οἰκόμεθα κείμενα ἐν Κοιλιάδι κατὰ τὸ σχεδιαγράμμα, τῆς ἰ. μονῆς ἀγ. Ἀναργύρων Ἐρμιόνης βάσει τῶν ὄρων τῶν ὑπ' ἀριθ. 608, 609, 610, 611, καὶ 612 διακηρύξεων τοῦ Τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἰ. μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Κοιλιάδι εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τῶν 2αν Ἰουλίου ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, τοῦ σχεδιαγράμματος καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῷ οἰκείῳ Ὑποκαταστήματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ Πρόεδρος † ὁ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν Προκόπιος.

Τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον ΟΔΕΠ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἐνεργηθησομένην δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν 1) Ἀμπελοεἰς θέσιν Μαγούλα Πόρου ἐκτάσεως 10 στρεμμάτων, 2) Ἀγρὸς εἰς θέσιν Μαγούλα Πόρου ἐκτάσεως 3 στρεμμάτων, 3) Ἀγρὸς εἰς θέσιν Μαγούλα Πόρου ἐκτάσεως 5 στρεμμάτων τῆς ἰ. μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Καλαυρίας βάσει τῶν ὄρων τῆς ὑπ' ἀριθ. 619 διακηρύξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου ΟΔΕΠ τῆς ἰ. μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν καὶ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πόρῳ εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τῆς 9ην Ἰουλίου ἔ. ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τῆς ἀρμοδίας ἐπιτροπῆς. Τῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ λοιπῶν ὄρων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρὰ τῷ οἰκείῳ Ὑποκαταστήματι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ὁ πρόεδρος † ὁ Ὑδρας καὶ Σπετσῶν Προκόπιος.

Τύπος «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι